

PROCEDURI PRIVIND ACREDITAREA/EVALUAREA EXTERNĂ PERIODICĂ A DOMENIILOR DE STUDII UNIVERSITARE DE MASTER

Preambul

Domeniile de studii universitare de master acreditate s-au constituit, începând cu anul universitar 2013-2014, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 369/2013, din programele de studii universitare de master acreditate de către Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Superior (ARACIS) până la data de 30 iunie 2013.

Instituțiile de învățământ superior acreditate, care școlarizează studenți la programe de studii universitare de master acreditate de ARACIS și aprobate prin ordin al ministrului educației naționale, se consideră instituții de învățământ superior acreditate pentru domeniile de studii de master în care aceste programe de studii se încadrează (IOSUM).

Pentru anul universitar 2013 - 2014, lista domeniilor universitare de master acreditate pentru instituțiile de învățământ superior a fost aprobată prin *Hotărârea Guvernului nr. 581/2013 privind acreditarea domeniilor de studii universitare de master, a programelor de studiu și a numărului maxim de studenți ce pot fi școlarizați în anul universitar 2013-2014*.

Programele de studii universitare de master acreditate, care au depășit termenul de evaluare periodică de 5 ani și care au fost incluse în domeniile de studii universitare de master acreditate, vor fi reevaluate odată cu derularea procedurilor de evaluare externă periodică a domeniilor de studii universitare de master din care acestea fac parte, în baza *Procedurii specifice de evaluare externă periodică a domeniilor universitare de master acreditate*, aprobată prin Ordinul ministrului educației naționale și al ministrului delegat pentru învățământ superior, cercetare științifică și dezvoltare tehnologică nr. 146 din 25.03.2014 și a procedurilor prezentate în continuare.

Programele de studii universitare de master acreditate, care au în prezent calificativul de încredere limitată și au fost incluse în domenii de studii de master acreditate, se evaluează separat, conform Hotărârii Guvernului nr. 1418 din 11/10/2006 *pentru aprobarea Metodologiei de evaluare externă, standardele, standardele de referință și listei indicatorilor de performanță a Agenției Române de Asigurare a Calității în Învățământul Superior*, în vederea menținerii acreditării programelor de studii de master sau retragerea acreditării acestora din domeniul de studii universitare de master acreditat.

Pentru acreditarea/evaluarea periodică a domeniilor de studii universitare de master se aplică, după caz, următoarele proceduri:

- I. Procedura de evaluare externă periodică a domeniilor de studii universitare de master;**
- II. Procedura de evaluare externă în vederea acreditării unui domeniu nou de studii universitare de master;**
- III. Procedura de evaluare externă în vederea încadrării unui program nou de studii universitare de master într-un domeniu de master existent acreditat.**

Un domeniu de studii universitare de master acreditat are cel puțin un program de studii de master acreditat în urma unei evaluări externe.

Prin domeniu de studii universitare de master nou se înțelege domeniul de master pentru care instituția de învățământ superior nu are nici un program de studii universitare de master acreditat.

Tranzitoriu, până la definitivarea Ghidului de evaluare a studiilor universitare de master, solicitarea unei instituții de învățământ superior de modificare a capacității de școlarizare la unele programe de

studii universitare de master dintr-un domeniu de master acreditat se va analiza conform Procedurii III.

Un program de studii universitare de master poate fi derulat în limba română, în limbile minorităților naționale, precum și în una sau maxim două limbi străine de circulație internațională.

I. Procedura de evaluare externă periodică a domeniilor de studii universitare de master

Art.I.1. Potrivit legislației în vigoare, fiecare domeniu de studii universitare de master este evaluat extern periodic, o dată la 5 ani, în vederea menținerii acreditării, pe baza performanțelor programelor de studii universitare de master acreditate în domeniu și a capacității instituționale a IOSUM din care domeniul de studii universitare de master face parte.

Art.I.2. Evaluarea externă a unui domeniu de studii universitare de master și a programelor de studii universitare de master încadrate în domeniul respectiv la data declanșării evaluării se realizează de către ARACIS, pe baza Hotărârii Guvernului nr. 1418 din 11/10/2006 *privind aprobarea Metodologiei de evaluare externă, standardele, standardele de referință și lista indicatorilor de performanță a ARACIS.*

Art.I.3. Pe baza rezultatelor evaluării externe periodice a unui domeniu de studii universitare de master, ARACIS propune Ministerului Educației Naționale, după caz:

1. menținerea acreditării domeniului de studii universitare de master și al programelor de studii universitare de master încadrate în acel domeniu la data declanșării evaluării externe, precum și a numărului maxim de studenți care pot fi școlarizați pentru domeniul respectiv;
2. retragerea acreditării pentru domeniul de studii universitare de master și pentru programele universitare de master încadrate în domeniu la data declanșării evaluării externe.

Art.I.4. Evaluarea externă periodică a domeniilor de studii universitare de master se realizează având în vedere următoarele etape:

(1) **ARACIS stabilește data la care urmează să se realizeze evaluarea externă periodică a domeniilor de studii universitare de master**, pentru fiecare instituție de învățământ superior în parte, conform Ordinului ministrului educației naționale și al ministrului delegat pentru învățământ superior, cercetare științifică și dezvoltare tehnologică nr. 146/25.03.2014 publicat în MO Partea I, nr. 236 din 02/04/2014. ARACIS comunică instituțiilor de învățământ superior lista domeniilor de studii universitare de master acreditate, a programelor de studii de master pe care acestea le cuprind, numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați pentru fiecare domeniu de master și anul calendaristic la care domeniile de studii universitare de master urmează să parcurgă procedura de evaluare externă.

(2) **Instituția de învățământ superior depune o cerere**, la ARACIS, pentru începerea procedurilor de evaluare externă, în care se menționează domeniile de studii universitare de master care urmează să fie evaluate.

(3) **ARACIS stabilește, pentru fiecare domeniu de studii universitare de master, programele de studii universitare de master pentru care instituția de învățământ superior depune dosare de**

autoevaluare, respectând o pondere de circa 30% din totalul programelor de master din domeniu (minim 1 program și maxim 4 programe).

La selectarea programelor de studii de master din cadrul aceluiași domeniu de studii universitare de master pentru care se întocmesc Rapoarte de autoevaluare se ține seama de:

- ✓ forma de învățământ (IF și IFR);
- ✓ locația geografică în care se realizează activitățile de formare;
- ✓ limba de predare;
- ✓ parteneriatele cu universități/instituții (din țară sau din străinătate);
- ✓ cifra de școlarizare pe programe universitare de studii de master;
- ✓ alte particularități relevante ale programelor de studii universitare de master;

precum și de opțiunea instituției de învățământ.

ARACIS comunică instituției de învățământ superior programele de studii universitare de master care vor fi supuse evaluării externe.

(4) ARACIS, pe baza numărului de programe de studii universitare de master pentru care se depun dosare de autoevaluare, stabilește taxa de evaluare, în conformitate cu *Hotărârea Guvernului 1731/2006 pentru aprobarea tarifelor de autorizare și acreditare pe programelor de studiu ale instituțiilor de învățământ superior și de evaluare externă a calității percepute de Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Superior*, astfel: pentru un program de studii universitare de master taxa de evaluare se achită integral, iar pentru celelalte taxa este 50% din taxa de evaluare, pe program de studii universitare de master.

ARACIS comunică instituției de învățământ superior taxa de evaluare.

(5) Instituția de învățământ superior depune la ARACIS un Raport de autoevaluare pentru evaluarea externă periodică a domeniului de studii universitare de master și stabilirea capacității de școlarizare.

Raportul de autoevaluare trebuie să conțină:

- a. descrierea misiunii și a obiectivelor de formare profesională și de cercetare ale domeniului de studii universitare de master;
- b. informații cu privire la tipul și forma de învățământ (IF și IFR), pentru fiecare program de studii universitare de master propus spre a fi organizat în domeniul de studii universitare de master respectiv;
- c. situația înmatriculării studenților pe programe de studii universitare de master, de la acreditarea acestora;
- d. numărul maxim de studenți pe care instituția de învățământ superior dorește să-l școlarizeze în respectivul domeniu de studii universitare de master, cu respectarea capacității de școlarizare pe program de studii, stabilită conform legii;
- e. planul de învățământ pentru fiecare program de studii universitare de master din domeniul de master evaluat;
- f. suplimentul la diplomă pentru fiecare program de studii universitare de master din domeniul de master evaluat;
- g. informații cu privire la activitatea didactică, proiectarea și implementarea metodelor și tehnicilor de învățare centrate pe student și asigurarea unui sistem eficient de suport și de

evaluare a cunoștințelor a studenților, pentru fiecare program de studii universitare de master din domeniul de master vizat;

- h. informații cu privire la resursele de învățare (manuale, tratate, referințe bibliografice, acces la baze de date, antologii etc.) pentru fiecare program de studii universitare de master, disponibile în biblioteci, centre de resurse etc., în format tipărit și/sau electronic;
- i. informații cu privire la activitatea de cercetare științifică desfășurată de instituția de învățământ superior în domeniul de studii de master și implicarea studenților în această activitate. Valorificarea cercetării, realizată prin: publicații pentru scopuri didactice, publicații științifice, transfer tehnologic prin centre de consultanță, parcuri științifice sau alte structuri de valorificare, realizarea unor produse noi, brevete de invenție/ cereri de brevet de invenție etc.;
- j. descrierea bazei tehnico-materiale, a spațiilor de învățământ și de cercetare/creație alocate domeniului de studii universitare de master, inclusiv a bazei materiale din alte locații geografice unde sunt acreditate programe de studii universitare de master;
- k. descrierea infrastructurii hardware și software, care asigură implementarea și administrarea platformelor e-Learning;
- l. informații privind personalul didactic și de cercetare/creație/formare implicat în activitățile didactice și de cercetare din domeniul de master, cu precizarea gradului de încărcare a personalului didactic, cu activități didactice și de cercetare, desfășurate în cadrul și în afara instituției de învățământ superior evaluată;
- m. gradul de acoperire cu personal propriu și asociat a tuturor posturilor din statele de funcții aferente programelor de master din domeniul evaluat;
- n. prezentarea procedurilor interne de asigurare a calității la nivelul programelor de studii universitare de master, din care să reiasă politicile, practicile în domeniul asigurării calității, precum și eficiența și transparența acestora. Vor fi furnizate dovezi de aplicare a acestor proceduri în ultimii 3 ani, concluzii și măsuri de remediere a aspectelor defectuoase identificate;
- o. dosare de autoevaluare pentru programele de studii universitare de master stabilite de către ARACIS. Dosarele vor fi întocmite în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 1418 din 11/10/2006 *privind aprobarea Metodologiei de evaluare externă, standardele, standardele de referință și lista indicatorilor de performanță a ARACIS.*

(6) După depunerea și înregistrarea Raportului de autoevaluare la ARACIS, **Departamentul de Acreditare al ARACIS numește o echipă formată din 2-4 evaluatori**, experți în domeniul de studii universitare de master evaluat, în funcție de numărul programelor de studii universitare de master din respectivul domeniu. În cazul existenței în domeniul de studii universitare de master evaluat a programelor de studii universitare de master la forma de învățământ cu frecvență redusă (FR), unul dintre evaluatori este din Comisia ID/IFR. Reprezentanții Federațiilor asociațiilor studențești din Consiliul ARACIS desemnează, ca evaluator, un student, care este înmatriculat la un program de studii universitare de master sau doctorat din domeniul de studii universitare de master evaluat. ARACIS va ține cont de existența unei distribuții de gen echilibrat în numirea echipei de experți evaluatori.

(7) **Echipa de evaluatori realizează o vizită la instituția de învățământ superior evaluată**, pentru a verifica datele prezentate în raportul de autoevaluare depus, precum și alte aspecte considerate

relevante. Rezultatele verificărilor sunt consemnate de membrii comisiei în *Fișa vizitei*, în vederea acreditării domeniului de studii universitare de master, care este semnată de toți membrii comisiei și de către reprezentanții instituției de învățământ superior evaluate. Pe baza *Fișei vizitei*, membrii comisiei elaborează *Raportul de evaluare*, în care propun, sub semnătură, *avizul privind acreditarea sau, după caz, neacreditarea* domeniului de studii universitare de master pentru care s-a solicitat evaluarea.

(8) ***Raportul de evaluare, întocmit de experții ce au efectuat vizita la instituția solicitantă, se înaintează pentru analiză Comisiei de experți permanenți de specialitate a ARACIS***, din domeniul fundamental de științe relevant pentru domeniul de studii universitare de master supus evaluării.

(9) ***Raportul Comisiei de experți permanenți de specialitate ai ARACIS, prin care se prezintă rezultatele vizitei, se înaintează spre analiză Departamentului de Acreditare al Consiliului ARACIS și ulterior Consiliului ARACIS.***

(10) ***Consiliul ARACIS, pe baza concluziilor prezentate în urma procesului de evaluare și a dezbatărilor, elaborează Raportul Consiliului ARACIS*** care, pe lângă aprecierile privind calitatea predării-învățării-evaluării/cercetării/creației, conține în mod obligatoriu propuneri privind:

- ✓ ***menținerea*** acreditării pentru domeniul de studii universitare de master și al programelor de studii universitare de master încadrate în respectivul domeniu la data declanșării evaluării externe precum și ***propuneri privind capacitatea de școlarizare pentru anul I de studii universitare de master*** pentru respectivul domeniu;
- ✓ ***retragerea acreditării, în baza căreia Ministerul Educației Nationale emite decizia de retragere a acreditării domeniului de studii universitare de master și al programelor de studii universitare de master încadrate în respectivul domeniu.***

(11) ***Raportul Consiliului ARACIS*** este înaintat Ministerului Educației Nationale.

(12) Înregistrarea informațiilor privind calificările obținute în urma absolvirii programelor de studii universitare de master în RNCIS se realizează, în condițiile legii, de către instituțiile de învățământ superior.

Art.I.5. Termenul de desfășurare a procedurii privind procesul de evaluare pentru evaluarea externă periodică a unui domeniu universitar de master este de 6 luni de la data înregistrării cererii de solicitare a evaluării.

Art.I.6. Cifra de școlarizare maximă care poate fi propusă pentru anul I al unui program de studii universitare de master încadrat într-un domeniu universitar de studii de master este de 75 de studenți, conform art. 2 (2) din HG 369/2013 pentru aprobarea **Metodologiei privind acreditarea domeniilor de studii universitare de master pe baza programelor de studii de master acreditate.**

Notă:

1. ARACIS realizează evaluări externe pentru stabilirea sau modificarea numărului maxim al studenților care pot fi școlarizați pentru fiecare domeniu de studii universitare de master și cărora li se poate acorda diplomă de absolvire.

2. Solicitarea IOSUM în vederea modificării capacității de școlarizare a unui domeniu de studii universitare de master, se realizează prin *Procedura de evaluare externă periodică a domeniilor de studii universitare de master*, prezentată mai sus.

II. Procedura de evaluare externă în vederea acreditării a unui domeniu nou de studii universitare de master

Art.II.1. Instituțiile de învățământ superior acreditate, care doresc să organizeze programe de studii universitare de master într-un domeniu nou de studii universitare de master, trebuie să obțină acreditarea respectivului domeniu. Aceasta se obține prin evaluarea externă și acreditarea a cel puțin unui program de studii universitare de master în acel domeniu.

Art.II.2. Evaluarea externă a programelor universitare de master în vederea acreditării se realizează de către ARACIS, în baza Hotărârii Guvernului nr. 1418 din 11/10/2006 *privind aprobarea Metodologiei de evaluare externă, standardele, standardele de referință și lista indicatorilor de performanță a ARACIS*.

Art.II.3. În urma evaluării externe și acreditării a cel puțin unui program de studii de master, domeniul de studii universitare de master respectiv se consideră acreditat pentru instituția de învățământ superior.

Art.II.4. Pentru începerea procedurii de evaluare externă în vederea acreditării unui nou domeniu de studii universitare de master, instituția de învățământ superior depune la ARACIS o cerere și unul sau mai multe *Rapoarte de autoevaluare* pentru programul sau programele de studii universitare de master încadrate în domeniul de studii universitare de master vizat și achită taxa prevăzută pentru evaluare.

Art.II.5. Fiecare raport de autoevaluare cuprinde obligatoriu și macheta suplimentului la diplomă completat.

Art.II.6. Urmare a evaluării externe și acreditării programului/programele de studii universitare de master se stabilește și numărul maxim al studenților care pot fi școlarizați în respectivul domeniu.

Art.II.7. Dacă niciunul dintre programele de studii universitare de master evaluate nu este acreditat, noul domeniu de studii universitare de master este neacreditat și nu primește capacitate de școlarizare.

Art.II.8. Procedura de acreditare a unui domeniu de studii universitare de master se finalizează de către ARACIS în termen de 6 luni de la data înregistrării cererii de solicitare a evaluării.

III. Procedura de evaluare externă în vederea încadrării unui program nou de studii universitare de master într-un domeniu de studii universitare de master acreditat

Art.III.1. În cadrul unui domeniu de studii universitare de master acreditat, programele de studii universitare de master promovate de către o instituție de învățământ superior sunt stabilite anual de către Senatul Universitar și/sau de către Consiliul de Administrație, fără modificarea capacității de școlarizare a domeniului de studii universitare de master vizat.

Art. III.1.1 Prin excepție de la prevederile Art. III.1., în situații bine documentate, în care capacitatea de școlarizare a unor programe de studii de master dintr-un domeniu de master acreditat nu poate fi mărită până la capacitatea maximă prevăzută de legislația în vigoare, o instituție de învățământ superior poate solicita modificarea capacității de școlarizare a unor programe de studii de master și implicit a domeniului de master din care acestea fac parte.

Art.III.2. Pentru începerea procedurilor de evaluare, instituția de învățământ superior depune, la ARACIS, o cerere și un **Dosar de încadrare în domeniu** pentru un nou program de studii universitare de master, într-un domeniu de studii universitare de master acreditat.

Art.III.3. Instituțiile de învățământ superior sunt direct responsabile de încadrarea corectă a programelor noi de studii universitare de master în domeniile de studii universitare de master pentru care instituția este acreditată.

Art.III.4. *Dosarul de încadrare în domeniu* va cuprinde:

- a) aprobarea Senatului Universității sau, după caz, a Consiliului de administrație, de înființare a unui nou program de studii universitare de master într-un domeniu de studii universitare de master acreditat;
- b) analiza privind oportunitatea înființării unui nou program de studii universitare de master, din punct de vedere al corelației cu cerințele pieței muncii;
- c) în cazul în care se solicită modificarea capacității de școlarizare a unor programe dintr-un domeniu de master acreditat se va prezenta situația înmatriculărilor din ultimii 3 ani la toate programele de studii universitare de master din respectivul domeniu și justificarea documentată a existenței resurselor, umane și materiale, corespunzătoare noii capacități solicitate;
- d) suplimentul la diplomă pentru programul de studii universitare de master propus. Pentru programele de studii universitare de master cu predare în mai multe limbi, la fiecare disciplină din planul de învățământ se va preciza limba de predare;
- e) planul de învățământ al programului de studii universitare de master. În cazul în care programul de studii de master prevede mai multe limbi de predare, pentru fiecare disciplină din planul de învățământ se va preciza explicit limba de predare;
- f) fișele disciplinelor din planul de învățământ vor fi prezentate atât în limba română cât și în limba de predare a disciplinei;
- g) lista cadrelor didactice care vor acoperi activitățile didactice și de cercetare. În cazul în care programul de studii de master prevede mai multe limbi de predare, pentru fiecare cadru didactic de predare într-o limbă străină se vor prezenta documente care un atestă competențe lingvistice pentru limba de predare;
- h) în cazul în care programul de studii universitare de master prevede mai multe limbi de predare, regulamentul de admitere a studenților la Ciclul II aprobat de Senatul universității prevede, ca o condiție obligatorie de participare la concursul de admitere, cunoașterea limbilor de predare;

Art.III.5. *Evaluarea Dosarului de încadrare în domeniu* se face fără vizită și nu se percep taxe de evaluare.

Art.III.6. *Dosarul de încadrare în domeniu* este repartizat Comisiei de experți permanenți de specialitate din ARACIS, care corespunde domeniului fundamental de științe relevant pentru domeniul de studii universitare de master în care se încadrează programul de studii universitare de master analizat. După examinarea documentelor din dosarul de încadrare în domeniu, Comisia de experți permanenți de specialitate propune **avizul privind încadrarea** sau, după caz, **neîncadrarea** programului de studii universitare de master în domeniul de studii universitare de master vizat.

Art. III.6.1 În cazul în care se solicită modificarea capacității de școlarizare a unor programe dintr-un domeniu de master acreditat, după examinarea documentelor din dosarul de încadrare în domeniu cu modificarea capacității de școlarizare, Comisia de experți permanenți de specialitate avizează modificarea capacităților de școlarizare și propune o nouă capacitate pentru fiecare program de studii sau, după caz, nu avizează modificarea capacităților de școlarizare solicitate.

Art.III.7. Avizul Comisiei de experți permanenți de specialitate este validat de Consiliul ARACIS și transmis Ministerului Educației Naționale.

Art.III.8. În cazul validării de către Consiliul ARACIS a propunerii de **neîncadrare** a programului de studii universitare de master în domeniul de studii universitare de master vizat, instituția de învățământ superior solicitantă este informată asupra deciziei Consiliului și este atenționată că structurile interne desemnate să prezinte documentele de încadrare a programului de studii de master în domeniul universitar de master vizat nu au respectat criteriile unei încadrări corecte.

Art.III.8.1 În situația validării de către Consiliul ARACIS a propunerii de neavizare a modificării capacității de școlarizare solicitată, instituția de învățământ superior solicitantă este informată asupra deciziei Consiliului, precum și a argumentelor care au stat la baza deciziei.

Art.III.9. Programele de studii universitare de master promovate de către o instituție de învățământ superior în baza unor contracte de parteneriat semnate cu instituții de învățământ superior din străinătate vor fi evaluate separat, în condițiile legii.

Art.III.10. Procedura de evaluare în vederea încadrării unui program nou de studii universitare de master, într-un domeniu de studii universitare de master acreditat, se finalizează, de către ARACIS, în termen de maxim 3 luni de la data înregistrării cererii de evaluare.